

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

11.01.2019

№08

Нурлат муниципаль районы бюджеты акчалары белән баш идарә итүчеләр (бүлүчеләр), Нурлат муниципаль районы бюджеты керемнәренең баш администраторлары (администраторлар), Нурлат муниципаль районы бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлар) тарафыннан эчке финанс тикшерүе һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2-1 маддәсе, Нурлат муниципаль районы Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Нурлат муниципаль районы бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр), Нурлат муниципаль районы бюджеты керемнәренең баш администраторлары (администраторлар), Нурлат муниципаль районы бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлар) тарафыннан эчке финанс тикшерүе һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру кагыйдәләрен күшымта нигезендә расларга.
2. Элеге карар рәсми басылып чыккан көнениән үз көченә керә.

Житәкче

Л.Н. Маняпов

Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының

2019 йыл, 11 наурыз, 8 күн

караты белән расланды

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр), Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты керемнәренең Баш администраторлары (администраторлар), Татарстан

Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлар) тарафыннан эчке финанс тикшерүе һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру
кагыйдәләре

I. Гомуми нигезләмәләр

Элеге кагыйдәләр Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты акчалары белән идарә итүчеләр (бүлүчеләр), Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты керемнәренең баш администраторлары (администраторлар), Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлар), (алга таба - район бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) тарафыннан эчке финанс аудитының функциональ бәйсезлеге нигезендә эчке финанс контролен гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

II. Эчке финанс контролен гамәлгә ашыру

1. Эчке финанс контроле житәкчеләр (житәкчеләр урынбасарлары), жирле бюджет акчаларын төзү һәм үтәү, бюджет исәбен алыш бару һәм бюджет хисаплылыгын төзү буенча эчке процедураларны оештыручи һәм башкаручы (алга таба - эчке бюджет процедуралары) жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы), башка вазыйфаи затлары тарафыннан өзлекsez рәвештә гамәлгә ашырыла. Эчке финанс контроле:

а) жирле бюджет акчаларын төзүне һәм үтәлешен җайга салучы жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) хокукый актларын үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен хисап сәясәтен алыш бару тәртибен дә кертеп (алга таба-эчке стандартлар)алыш баруга;

б) бюджет акчаларын куллануның нәтижәлелеген һәм экономлыгын арттыру буенча чарагалар әзерләү һәм оештыруга юнәлдерелгән.

2. Эчке финанс контроле жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) һәм бюджет вәкаләтләрен башкаручы жирле бюджет акчаларын алучы структур бүлекчәләрдә гамәлгә ашырыла.

3. Жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администратор) бүлекчәләренең вазыйфаи затлары тубәндәгә эчке бюджет процедураларына карата аларның вазыйфаи регламентлары нигезендә эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

а) Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (алга таба - финанс - бюджет палатасы) жирле бюджет проектын төзү

hэм карау өчен кирәкле документларны, шул исәптән чыгым йөкләмәләре реестрларын hэм бюджет ассигнованиеләрен төзү hэм тапшыру;

б) жирле бюджет проектын төзү hэм карау өчен кирәкле жирле бюджет чараларының баш администраторына (администраторына) документлар төзү hэм тапшыру;

в) жирле бюджет керемнәре, жирле бюджет чыгымнары hэм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча касса планын төзү hэм алыш бару өчен кирәкле финанс-бюджет палатасына документлар төзү hэм тапшыру;

г) жирле бюджет акчаларын баш бүлүченең (бүлүченен) бюджет язмасын төзү, раслау hэм алыш бару;

д) жирле бюджетның жыелма бюджет язмасын формалаштыру hэм алыш бару өчен кирәкле документларны финанс-бюджет палатасына төзү hэм жибәрү, шулай ук бюджет ассигнованиеләрен hэм бюджет йөкләмәләре лимитларын жирле бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә житкерү (булү) өчен;

е) бюджет сметаларын төзү, раслау hэм алыш бару;

ж) ведомство буйсынуындагы муниципаль учреждениеләргә карата муниципаль биремнәрне формалаштыру hэм раслау;

з) бюджет сметасын үтәү;

и) бюджет йөкләмәләрен кабул итү hэм үтәү;

к) жирле бюджетка түләүләрнең (бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары керүнен) дөреслеген, тулылыгын hэм үз вакытында башкарылуын (бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары керүне) исәпләү, исәпкә алу hэм контролдә тотуны гамәлгә ашыру (салымнар hэм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясендә таможня җайга салуы турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш);

л) артык түләнгән (эзләтеп алынган) түләүләрне кире кайтару турында каарлар кабул итү, шулай ук артык түләтегендә суммаларга исәпләнгән процентларны hэм процентларны вакытында гамәлгә ашырган өчен (салымнар hэм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш, Россия Федерациясендә таможня җайга салуы турында законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш) каарлар кабул итү);

м) жирле бюджетка түләүләр саны (төгәлләштерү) турында каарлар кабул итү (салымнар hэм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясендә таможня җайга салуы турындагы законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торган операцияләрдән тыш);

н) бюджет исәбен алыш бару, шул исәптән беренчел исәп документларын исәпкә алуға кабул итү (жыелма исәп документларын төзү), беренчел исәп документларында hэм бюджет исәбе регистрларында күрсәтелгән мәгълүматны чагылдыру, милекне hэм йөкләмәләрне бәяләүне үткәрү, шулай ук инвентарьлаштыру процедурасы уздыру;

о) бюджет хисаплылыгын hэм жыелма бюджет хисаплылыгын төзү hэм тапшыру;

п) жирле бюджетка, шулай ук суд актларының Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы казна учреждениеләренең акчалата йөкләмәләре буенча жирле бюджет чараларын түләтүне күздә тота.

4. Эчке финанс контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге контроль эшләр башкарыла:

а) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен һәм эчке стандартларны җайга салучы Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм Нурлат муниципаль районы норматив хокукий актлары таләпләренә туры килү-килмәүне тикшерү;

б) операцияләрне авторизацияләү (эчке бюджет процедураларын башкару өчен кирәkle документларны формалаштыру буенча гамәлләр);

в) мәгълүматларны чагыштыру;

г) эчке бюджет процедураларының үтәлеше нәтижәләре турында мәгълүматны жыю һәм анализлау.

5. Эчке финанс контролен үткәрү формалары булып мөстәкыйль контроль барышында қулланыла торган контроль гамәлләр (алга таба - контроль гамәлләр) һәм буйсынганлык дәрәжәсе (ведомство карамагындагы) буенча контроль (алга таба - контроль методлары) тора.

6. Контроль гамәлләре визуаль, автомат һәм катнаш төрләргә бүленә. Визуаль контроль гамәлләре автоматлаштыру гамәли программа чараларын қулланмыйча гамәлгә ашырыла. Автомат контроль гамәлләре, вазыйфаи затлар катнашыннан башка, автоматлаштыруның гамәли программа чараларын қулланып гамәлгә ашырыла. Вазыйфаи затлар катнашында катнаш контроль гамәлләр автоматизацияләүнең гамәли программа чараларын қулланып башкарыла.

7. Контроль гамәлләр үткәрү ысуулларына түбәндәгеләр керә:

а) контроль гамәлләр һәр операциягә карата башкарыла торган тоташ ысул (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәkle документны формалаштыру буенча гамәлләр);

б) контроль гамәлләр аерым үткәрелгән операциягә карата гамәлгә ашырыла торган сайлап алу ысулы (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәkle документны формалаштыру буенча гамәлләр).

8. Эчке финанс контролен үткәрүгә әзерлек эчке бюджет процедураларын үтәү нәтижәләре өчен җаваплы һәр бүлек житәкчесе тарафыннан эчке финанс тикшерүе картасын формалаштырудан (актуальләштерү) гыйбарәт.

9. Эчке финанс контроле картасында анда чагылдырыла торган һәр мәсьәлә буенча операцияне үтәү өчен җаваплы вазыйфаи зат (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәkle документны формалаштыру буенча гамәлләр), операцияне башкаруның вакытлылығы, контроль гамәлләрне, контроль гамәлләрне гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар турында мәгълүматлар курсәтелә.

10. Эчке финанс контроле картасын формалаштыру (актуальләштерү) процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

а) тикшерү һәм контроль гамәлләр методларын билгеләү максатларында эчке финанс тикшерүе предметына анализ (алга таба-эчке финанс тикшерүе процедурулары);

б) аерым операцияләргә карата контроль гамәлләр үткәрүнен кирәклеген яисә кирәген күрсәтеп, операцияләр (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәклे документларны формалаштыру буенча гамәлләр) исемлеген формалаштыру.

11. Эчке финанс контроле эчке финанс контроленен расланган картасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

12. Эчке финанс контроле карталарын раслау жирле акчаларның баш администраторы (администратор) житәкчесе (житәкчесе урынбасары) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

13. Эчке финанс тикшерүе карталарын:

а) чираттагы финанс елы башланганчы;

б) жирле бюджет чарапарының баш администраторы (администратор) эчке финанс контроле карталарына үзгәрешләр керту турында карап кабул иткәндә;

в) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, эчке бюджет процедуralарын үзгәртү кирәклеген билгели торган норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертелгән очракта актуальләштерү үткәрелә.

14. Эчке финанс тикшерүе карталарын формалаштыру, раслау һәм актуальләштерү жирле бюджет акчаларын баш бүлүчесе, жирле бюджет керемнәренен баш администраторы һәм жирле бюджет акчалары кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Эчке финанс тикшерүе карталарын актуальләштерү (формалаштыру) елына бер тапкырдан да ким түгел құләмдә уздырыла.

15. Эчке финанс контролен оештыру өчен, бурычларын бүлүгә ярашлы рәвештә, жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администратор), структур бүлекчәләренә күзәтчелек итүче житәкче (житәкче урынбасары) жаваплы була.

16. Жирле бюджет акчаларын баш бүлүче, жирле бюджет керемнәре баш администраторы һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторы эчке финанс контролен гамәлгә ашыруны анализлауны үткәрү максатларында соратып алына торган мәгълүмат һәм документлар финанс-бюджет палатасына тапшырырга тиеш.

17. Жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) бүлекчәләрендә эчке финанс контроле эчке финанс тикшерүе карталарында күрсәтелгән периодиклық, контроль методларының һәм алымнарының үтәлеше белән гамәлгә ашырыла.

18. Үзконтроль жирле бюджет акчаларын баш администраторының (администраторының) һәр бүлекчәсенен вазыйфаи заты тарафыннан бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, эчке стандартларны һәм вазыйфаи регламентларга туры килүгә тикшерү юлы белән, шулай ук операциягә тискәре йогынты ясый торган сәбәпләрне һәм хәлләрне (факторларны) бәяләү юлы белән башкарыла.

19. Буйсынганлык дәрәжәсе буенча контроль үзенә буйсынган вазыйфаи затлар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган операцияләрне (эчке бюджет процедуralарын үтәү өчен кирәкле документларны формалаштыру буенча гамәлләрне) авторизацияләү юлы белән жирле бюджет акчаларының баш

администраторы (администраторы) həm (яисә) бүлекчесе житәкчесе тарафыннан totash ысул белән гамәлгә ашырыла.

20. Ведомствога буйсыну дәрәжәсе буенча контроль ведомство буйсынуында эшләүчеләр həm жирле бюджет акчаларын алучылар, жирле бюджет керемнәре администраторлары həm жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары тарафыннан кылынган процедураларга həm операцияләргә карата, тапшырылган документларның бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе норматив хокукий актлары таләпләренә həm эчке стандартларга туры килүен билгеләүгә юнәлдерелгән тикшерүләр үткәру юлы белән хәл ителә, həm (яисә) эчке бюджет процедураларын үтәү өчен кирәkle документларны төзү həm тапшыру юлы белән, әлеге документларда чагылдырылган мәгълүматның төгәллеге həm нигезлелеге, шулай ук аерым операцияләр кылу законлылыгы турында мәгълүмат жыю həm анализлау юлы белән башкарыла. Мондый тикшерүләрнең нәтиҗәләре төзәтүләр керту həm (яки) житешсезлекләрне бетерү зарурлыгы күрсәтелеп, бәяләмәдә билгеләнгән срокта яисә тапшырылган документта рөхсәт языу булганда бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

21. Эчке бюджет процедураларын үтәгәндә ачыкланган житешсезлекләр həm хокук бозулар яки житешсезлекләрнең килеп чыгу сәбәпләре həm сәбәпләре турында həm аларны бетерү буенча тәкъдим ителгән чараплар турында мәгълүматлар (алга таба - эчке финанс тикшерүе нәтиҗәләре) эчке финанс тикшерүе регистрларында (журналларында) чагылдырыла. Эчке финанс тикшерүе регистрларын (журналларын) алыш бару эчке бюджет процедураларын үтәү өчен жаваплы hər бүлекчәдә башкарыла.

22. Эчке финанс контроле регистрлары (журналлар) жирле бюджет чараларының баш администраторы (администраторы) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән автоматлаштырылган мәгълүмат системаларын кулланып, исәпкә алышырга həm сакланырга тиеш.

23. Эчке финанс тикшерүе нәтиҗәләре турында мәгълүмат эчке бюджет процедураларын башкару нәтиҗәләре өчен жаваплы бүлекчәгә яки жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) житәкчесе (житәкчесе урынбасары) белән билгеләнгән бүлеккә дайми рәвештә жибәрелә.

24. Эчке финанс тикшерүе нәтиҗәләре буенча, аларны үтәү срокларын күрсәтеп:

а) аерым операцияләргә карата нәтиҗәле автоматик контроль гамәлләр куллануны (эчке бюджет процедурасын үтәү өчен кирәkle документны формалаштыру буенча гамәлләр) тәэмин итү həm (яисә) контроль гамәлләрне автоматлаштыру гамәли программа чараларының кимчелекләрен бетерү, шулай ук нәтиҗәсез автоматик контроль гамәлләрен сафтан чыгаруга;

б) эчке финанс тикшерүе процедураларының сәләтен арттыру максатларында эчке бюджет процедураларын үтәүгә тискәре йогынты ясаучы вакыйгалар барлыкка килү ихтималын киметүгә (алга таба - бюджет рисклары);

в) жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администратор) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында унификацияләнгән операцияләрне чагылдырырга мөмкинлек бирә торган структурлаштырылган электрон документлар

жыелмасы буларак формулярлар, реестрлар һәм классификаторлар системасын актуальләштерүгә;

г) кулланучыларның мәгълүматлар базаларына керү хокукын төгәлләштерү, бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган автоматлаштырылган мәгълүмат системаларыннан мәгълүмат кертү һәм чыгару, шулай ук кулланучылар мәгълүмат ресурслары белән үзара хезмәттәшлек регламентын төгәлләштерү;

д) жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) хисап сәясәтен үзгәртү;

е) финанс һәм беренчел исәп документларын формалаштыру буенча хокукларны, шулай ук бюджет исәбе регистрына язылу хокукын төгәлләштерү;

ж) эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашыручи вазыйфаи затларда мәнфәгатьләр конфликтын бетерү;

з) хезмәт тикшерүләре уздыру һәм гаепле вазыйфаи затларга матди һәм (яки) дисциплинар жаваплылык куллану;

и) жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) структур бүлекчәләренә карата нәтиҗәле кадрлар сәясәтен алыш бару турында каарлар кабул ителә.

25. Эчке финанс тикшерүе нәтижәләрен карау йомгаклары буенча каарлар кабул иткәндә Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районаны жирле бюджеты акчаларының баш администраторы (администратор) тарафыннан тапшырылган муниципаль финанс тикшерүе органнарының актларында, бәяләмәләрендә, күрсәтмәләрендә һәм белешмәләрендә һәм эчке финанс аудиты хисапларында күрсәтелгән мәгълүмат исәпкә алына, жирле бюджет керемнәренең баш администраторы һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы эчке финанс тикшерүе регистрлары (журналлар) мәгълүматлары нигезендә эчке финанс тикшерүе нәтижәләре турында хисап төзү тәртибен билгеләргә хокуклы.

III. ЭЧКЕ ФИНАНС АУДИТЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ

1. Эчке финанс аудитының структур бүлекчәләре һәм (яисә) вәкаләтле вазыйфаи затлар, жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администратор) хезмәткәрләре (алга таба - эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру вәкаләтләре бирелгән) функциональ бәйсезлек нигезендә гамәлгә ашырыла.

Эчке финанс аудиты субъекты турыдан-туры һәм бары тик жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) житәкчесенә буйсына.

Эчке финанс аудит субъекты эшчәнлеге законлылык, объектив, нәтижәлелек, бәйсезлек һәм профессиональ компетентлык, шулай ук системалык, жаваплылык һәм стандартлаштыру принципларына нигезләнә.

2. Эчке финанс аудитының максатлары булып тора:

а) эчке финанс тикшерүенең ышшанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

б) бюджет хисаплылыгының дөреслеген һәм бюджет исәбен алыш бару тәртибенең Россия Федерациясе финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән методологиянең һәм бюджет исәбе стандартларының туры килүен раслау;

в) жирле бюджет акчаларын куллануның нәтижәлелеген һәм экономияләүне арттыру турында тәкъдимнәр әзерләү.

3. Эчке финанс аудитының предметы булып жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) структур бүлекчәләре, жирле бюджет акчаларын алучылар, жирле бюджет керемнәре администраторлары, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары (алга таба - аudit объектлары) тарафыннан кылышкан финанс һәм хужалык операцияләре жыелмасы, шулай ук эчке финанс контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тора.

4. Эчке финанс аудиты пландагы һәм планнан тыш аудитор тикшерүләре үткәрү юлы белән гамәлгә ашырыла. Планлы тикшерүләр жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) житәкчесе тарафыннан расланган эчке финанс аудитының еллык планы нигезендә гамәлгә ашырыла. Планнан тыш тикшерүләр (ревизияләр) жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

Тикшерү астында аерым финанс һәм хужалык операцияләренең закончалыгын, бюджет (бухгалтер) учеты һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылыгының билгеле бер чорда контроль эшчәнлегенә карата документлар һәм фактта өйрәнү буенча контроль эшләр башкару аңлашыла.

Ревизия астында контроль объекты эшчәнлеген комплекслы тикшерү аңлашыла, ул барлык финанс һәм хужалык операцияләренең законлылыгын бөтен жыелмасын документаль һәм фактта өйрәнү, бюджет (бухгалтерлык) хисаплылыгында аларның дөреслеген һәм камиллеген тикшерү буенча ясала.

5. Эчке финанс аудит субъекты жирле бюджет акчаларын баш булуче, жирле бюджет керемнәренең баш администраторы һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирле бюджет проекти төзү һәм карау максатларында финанс-бюджет палатасына жибәрелә торган жирле бюджет чараларының баш администраторы (администраторы) документларының нигезлелеге һәм тулылыгы мәсьәләләре буенча бәяләмәләр әзерләүне гамәлгә ашырырга хокуклы.

6. Тикшерүләр:

а) эчке финанс аудит субъекты урнашкан урында аның соравы буенча бирелгән информация һәм материаллар нигезендә үткәрелә торган камераль тикшерүләр;

б) аудит объектларының урнашу урыны буенча үткәрелә торган күчмә тикшерүләр;

в) эчке финанс аудит субъекты урнашкан урын буенча да, аудит объектлары урнашкан урын буенча да үткәрелә торган катнаш тикшерүләргә бүленә.

7. Аудитор тикшерүләре уздырганда эчке финанс аудит субъекты вазыйфаи затлары:

- дәлилләнгән таләп нигезендә аудитор тикшерүләре үткәрү өчен кирәkle документларны, материалларны һәм мәгълүматны, шул исәптән эчке финанс контролен оештыру һәм үткәрү нәтижәләре турында мәгълүматны соратып алырга һәм танышырга;

- аудитор тикшерүе гамәлгә ашырыла торган объектларга һәм территорияләргә йөрү;

- бәйсез экспертларны жәлеп итүгө хокуклы.

Әлеге таләпне жибәрү һәм үтәу срогы жирле бюджет акчаларын баш бүлүче, жирле бюджет керемнәренең баш администраторы һәм кытлыкны жирле финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан билгеләнә.

8. Эчке финанс аудиты субъекты:

а) билгеләнгән эшчәнлек өлкәсендә норматив хокукый актлар таләпләрен үтәргә;

б) аудитор тикшерүе программы нигезендә аудитор тикшерүләре үткәрергә;

в) аудит объектының житәкчесен яисә вәкаләтле вазыйфаи затын аудитор тикшерүе программы белән, шулай ук аудитор тикшерүләре нәтижәләре (актлар һәм бәяләмәләр) белән таныштырырга бурычлы.

9. Эчке финанс аудитын оештыру өчен жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администратор) житәкчесе жавап бирә.

10. Жирле бюджет акчаларын баш бүлүче, жирле бюджет керемнәре баш администраторы һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторы эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны анализлауны үткәрү максатларында соратып алына торган мәгълүмат һәм документлар финанс-бюджет палатасына тапшырырга тиеш.

11. Планны төзү, раслау һәм алыш бару жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. План чираттагы финанс елында тикшерү (ревизия) исемлегеннән гыйбарәт. Һәр тикшерү (ревизия) буенча планда аудит объектлары, аудитор тикшерүе үткәрү вакыты һәм жаваплы башкаручылар күрсәтелә.

13. Аудитор тикшерүләре планлаштырганда исәпкә алына:

а) операцияләрнең (эчке бюджет процедурасын үтәу өчен кирәклे документны формалаштыру буенча гамәлләр), аудит объектларының бер типик операцияләре төркемнәренең әһәмияте, алар әлеге операцияләрне хокуксыз үтәгән очракта жирле бюджет акчаларының баш администраторының (администраторларының) еллык һәм (яисә) квартал бюджет хисаплылыгына сизелерлек йогынты ясый ала;

б) эчке финанс тикшерүенең нәтижәлелеген (ышанычлылыгын) тестлаштыру өчен тикшерелә торган операцияләрне (эчке бюджет процедурасын үтәу өчен кирәкле документны формалаштыру буенча гамәлләр) сайлап алу құләменә йогынты ясый торған факторлар, аларга шул исәптән визуаль контроль гамәлләр башкаруның ешлыгы, эчке финанс тикшерүе процедуранарының дөреслеге һәм эчке финанс тикшерүе процедуранарының автоматлаштыру дәрәжәсе керә;

в) эчке финанс тикшерүе процедуранарын үткәргәннән соң әһәмиятле бюджет хәвефләре булу;

г) эчке финанс аудитының ресурслар белән тәэммин ителеш дәрәжәсе (хезмәт, матди һәм финанс белән тәэммин ителеш дәрәжәсе);

д) аудитор тикшерүләре билгеләнгән срокларда уздыру мөмкинлеге;

е) планнан тыш аудитор тикшерүләре башкару өчен вакыт резервы булу.

14. План төзүү максатларында эчке финанс аудиты субъекты аудит объектлары турындагы белешмәләргә, шул исәптән нәтижәләр турындагы белешмәләргә:

а) аудитор тикшерүе узарга тиешле чор эчендә эчке финанс контролен гамәлгә ашыру;

б) агымдагы һәм (яисә) хисап финанс елында финанс-бюджет палатасы, Татарстан Республикасы финанс министрлыгының казначылык Департаменты КРУсы, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы хисап палатасы һәм Татарстан Республикасы хисап палатасы тарафыннан аудит объектларының финанс-хужалык эшчәнлегенә қарата контроль чаралар үткәрүгә башлангыч анализ ясарга тиеш.

15. План чираттагы финанс елы башланганчы төзелә һәм раслана.

16. Аудитор тикшерүе Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы бюджеты акчаларының баш администраторы (администраторы) житәкчесе карары белән билгеләнә.

17. Аудитор тикшерүе эчке финанс аудит субъекты житәкчесе тарафыннан расланган аудитор тикшерүе программының нигезендә үткәрелә.

18. Аудитор тикшерүе программының төзегәндә аудитор Төркеме формалаша, аудитор тикшерүе үткәрә торган хезмәткәрләрдән тора һәм аудитор төркеме әгъзалары арасында вазыйфалар бүленә. Аудитор тикшерүе программында:

а) аудитор тикшерүе темасы;

б) аудит объектларының исеме;

в) аудитор тикшерүе барышында өйрәнергә тиешле мәсьәләләр исемлеге, шулай ук аны үткәрү вакыты булырга тиеш.

19. Аудитор тикшерүе барышында:

а) эчке финанс контролен гамәлгә ашыру;

б) Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын куллануның эчке бюджет процедураларын үтәү һәм нәтижәлелеге Законлылык;

в) аудит объекты тарафыннан кабул ителгән хисап сәясәтен алыш бару, шул исәптән аның бюджет исәбе өлкәсендәге үзгәрешләргә туры килүен тикшерү;

г) эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашырганда аудит объекты тарафыннан автоматлаштырылган мәгълүмат системаларын куллану тикшерү үткәрелә.

20. Аудитор тикшерүе:

а) эчке бюджет процедурасының һәм (яки) матди активларының операцияләрен гамәлгә ашыруга бәйле язмаларны һәм документларны өйрәнүне үз эченә алган тикшерү;

б) эчке бюджет процедурасының операцияләрен үтәү барышында вазыйфаи затларның һәм объект хезмәткәрләренең гамәлләрен системалы рәвештә өйрәнүне күз алдына китерә торган күзәтү;

в) аудитор тикшерүе үткәрү өчен кирәклө мәгълүматлар алу максатларында хәбәрдар затларга аудит объекты чикләрендә яки аннан читтә мөрәҗәгать итү соратып алына;

г) бюджет исәбе регистрындагы мәгълүмат запросына жавап бирә торган дәлил;

д) аудит объекты житештергән арифметик исәп-хисапларның төгәллеген яки эчке финанс аудит бүлеге хезмәткәре тарафыннан мөстәкыйль исәп-хисаплауны тикшерүне үз эченә алган пересчет;

е) эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашыру турындағы белешмәләргә нигезләнгән чагыштырмаларны һәм закончалықларны анализлый торган аналитик процедураалар, шулай ук бюджет учетында дөрес чагылдырылмаган операцияләрне һәм аларның сәбәпләрен һәм кимчелекләрен ачыклау максатыннан алынган мәгълүмат белән күрсәтелгән чагыштырма һәм закончалықларны өйрәнүне башкару юлы белән үткәрелә.

21. Аудитор тикшерүе барышында тиешле ышанычлы дәлилләр бирелергә тиеш. Дәлилләргә эш документларына нигезләнгән һәм эчке бюджет процедураларын гамәлгә ашыруда ачыкландыру хокук бозу һәм житешсезлекләрнең булуын раслаучы аудит объектлары, шулай ук аудитор тикшерүе нәтижәләре буенча нәтижә һәм тәкъдимнәр чыгару өчен нигез булып торган житәрлек факттагы мәгълүматлар һәм дөрес мәгълүмат керә.

22. Аудитор тикшерүе үткәрү документацияләнергә тиеш. Эш документлары, ягъни аудитор тикшерүе үткәрү белән бәйле әзерләнә торган яки алына торган документлар һәм башка материаллар:

а) аудитор тикшерүе әзерләүне чагылдыра торган документлар, шул исәптән аның программасын да;

б) аудитор тикшерүе күләме һәм аны үтәү нәтижәләре турында мәгълүматлар;

в) аудитор тикшерүе темасы белән бәйле операцияләргә карата эчке финанс тикшерүенең үтәлеше турында мәгълүматлар;

г) аудитор тикшерүе барышында өйрәнелергә тиешле шартнамәләр, килешүләр, беркетмәләр, беренчел хисап документлары, бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығы документлары исемлеге;

д) вазыйфай затлардан һәм объектларның башка хезмәткәрләреннән алынган язма гаризалар һәм аңлатмалар;

е) аудитор тикшерүе барышында финанс контроле органнарына, эксперктарга һәм (яки) өченче затларга жибәрелгән мөрәҗәгатьләрнең күчермәләре һәм алардан алынган мәгълүматлар;

ж) ачыкландыру бозуларны раслый торган аудит объектының финанс-хужалык документлары күчермәләре;

з) аудитор тикшерүе актын үз эченә ала.

23. Аудитор тикшерүләре үткәрүнең чик сроклары, аларны туктату һәм озайту нигезләре жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) тарафыннан билгеләнә.

24. Аудитор тикшерүе нәтижәләре аудитор тикшерүе акты белән рәсмиләштерелә, ул аудит төркеме житәкчесе тарафыннан имзала һәм аңа акт алуга вәкаләтле аудит объекты вәкиленә тапшырыла. Аудит объекты аудитор тикшерүе акты буенча язмача каршылыкларны тапшырырга хокуклы.

25. Аудитор тикшерүе актының формасы, аудит объекты тарафыннан карау тәртибе һәм сроклары жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) тарафыннан билгеләнә.

26. Аудитор тикшерүе акты нигезендә аудитор тикшерүе нәтижәләре турында хисап төзелә, ул аудитор тикшерүе нәтижәләре турында мәгълүматны, шул исәптән:

а) аудитор тикшерүе барышында ачыкланган житешсезлекләр һәм бозулар (куләм һәм акчалата чагылышта), мондый хокук бозу шартлары һәм сәбәпләре турында, шулай ук әһәмиятле бюджет куркынычы турында мәгълүмат;

б) аудит объектлары булу яки булмау турында мәгълүмат;

в) бюджет хисаплылығы аудиты объектлары тәкъдим ителгән эчке финанс тикшеруенең ышанычлылық дәрәжәсе һәм бюджет хисаплылығы аудитының дөреслеге турында нәтижәләр;

г) бюджет исәбен алыш баруның Россия Федерациясе Финанс министрлығы тарафыннан билгеләнгән методология аудиты объектларына һәм бюджет исәбе стандартларына туры килүе турында нәтижәләр;

д) ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләрне бетерү, бюджет куркынычларын киметү, эчке финанс контроле карталарына үзгәрешләр керту буенча чарапар күрү, шулай ук жирле бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр, тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне үз эченә ала.

27. Аудитор тикшерүе нәтижәләре турындагы хисап аудитор тикшерүе акты белән жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) житәкчесенә жибәрелә. Күрсәтелгән хисапны карау нәтижәләре буенча жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы) житәкчесе, шул исәптән:

а) аудитор нәтижәләрен, тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне гамәлгә ашыру зарурлығы турында;

б) аудитор нәтижәләренең, тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең нигезле булмавы турында;

в) гаепле вазыйфаи затларга матди һәм (яки) дисциплинар жаваплылык куллану, шулай ук хезмәт тикшерүләре үткәрү турында;

г) материалларны финанс-бюджет палатасына һәм (яки) хокук саклау органнарына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарын бозу билгеләре булган очракта жибәрү турында, аларга карата аларны бетерү мөмкинлеге булмаган бер яки берничә карап кабул итәргә хокуклы.

28. Эчке финанс аудит субъектлары эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру нәтижәләре турында еллык (квартал) хисаплылыкны төзүне тәэммин итәләр.

29. Эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру нәтижәләре турында еллык (квартал) хисаплылыгында эчке финанс тикшеруенең ышанычлылығы (нәтижәлелеге турында), жирле бюджет акчаларының баш администраторы (администратор) жыелма бюджет хисаплылыгының дөреслеген раслаучы мәгълүмат тупланган.

Әгәр кулланыла торган контроль һәм контроль гамәлләре бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, эчке стандартларны җайга салучы норматив хокукий актларның бозылмавына яисә сизелерлек кимүенә китерсә, шулай ук жирле бюджет акчаларын куллануның нәтижәлелеген арттыруга китерсә, эчке финанс контролен үткәрү ышанычлы (нәтижәле) булып санала.

30. Эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру нәтижәләре турында еллык (квартал) хисапларны төзү һәм тапшыру тәртибе жирле бюджет акчаларын баш бүлүче, жирле бюджет керемнәренең баш администраторы һәм жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан билгеләнә.